

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tat-30 ta' Settembru, 2004

Citazzjoni Numru. 2022/1998/1

Mario **SEGUNA** et

vs

Carmel **DEBONO** et

Il-Qorti:

Dan huwa degriet għall-finijiet tal-artikolu 173 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta mnissel minn talba magħmula mill-avukat tal-atturi waqt is-smiġħ tas-17 ta' Frar, 2004, li biha talab li l-Qorti tħalli li jitressaq b'xhud tagħhom lit-Tabib Dottor Mario Scerri għar-raġuni li d-dokumenti (*records* tal-isptar) li l-atturi riedu jressqu baqgħu ma nstabux;

Għal din it-talba l-avukat tal-imħarrkin oppona billi fakkar li l-atturi kienu diġa' ddikjaraw, waqt is-smiġħ tad-29 t'April, 2003, li huma kienu għalqu l-provi tagħhom hliet għall-imsemmija dokumenti;

Illi l-Qorti tqis li l-ligi¹ trid li kull dikjarazzjoni magħmula mqar bil-fomm minn avukat tista' titregġa' lura b'nota f'kull waqt tal-kawża mqar fi stadju ta' appell, qabel tingħata s-sentenza, imbasta ma jintweriex li dik id-dikjarazzjoni saret b'inkarigu speċjali tal-parti li għaliha dak l-avukat kien qiegħed jidher;

Illi d-dikjarazzjoni magħmula mill-avukat li kien qiegħed jidher għall-atturi waqt is-smiġħ tad-29 ta' April, 2003², kienet tgħid ċar li l-atturi ma kienx fadlilhom provi oħrajn x'iressqu għajr "*records*" tal-isptar li kienet għadha qegħda ssir tfittxija għalihom. Din id-dikjarazzjoni kienet taqbel ma' dik li saret fis-smiġħ ta' qabilha fit-18 ta' Marzu, 2003³;

¹ Art. 695(1) tal-Kap 12

² Paġ. 212 tal-proċess

³ Paġ. 198 tal-proċess

Illi m'hemmx dubju li l-atturi (li wħud minnhom kienu preżenti fl-awla waqt l-imsemmi smiġħ) kienu jafu x'qiegħed jiddikjara l-avukat tagħhom;

Illi huwa magħruf li l-verbali tar-Registratur iddettati minn Qorti joħolqu kważi-kuntratt ġudizzjali bejn il-partijiet fil-kawża u mhux biss mal-parti li f'isimha jkun sar⁴ fuq il-massima *in judiciis quasi contrahitur*;

Illi ġie mfisser ukoll li l-artikolu tal-liġi japplika biss fejn id-dikjarazzjoni tkun tirrigwarda punt ta' fatt imsemmi f'dik id-dikjarazzjoni u mhux meta jkun hemm involut punt ta' dritt, f'liema każ tali dikjarazzjoni ma tistax titraġġa' lura wkoll jekk jirriżulta li din tkun saret mingħajr l-inkariku tal-parti⁵;

Illi l-Qorti m'għandha qatt taċċetta b'mod legġer li dikjarazzjoni li tkun saret quddiemha aktar qabel titraġġa' lura b'faċilita', u dan ukoll b'ħarsien tal-jeddijiet tal-parti l-oħra fl-istess kawża⁶. Biex dikjarazzjoni dwar punt ta' fatt titraġġa' lura jrid jintwera għas-sudisfazzjon tal-Qorti li l-interessi tal-ġustizzja jagħmluha meħtieġa li dak li jkun ġie dikjarat qabel jintesa jew jitbiddel;

Illi huwa meqjus li l-atti tal-Qorti f'kawża jirriflettu dak li jkun sar tassew u li jkunu saru sewwa⁷, u għalhekk dak li jingħad fihom ma jistax jitwaqqa' b'sottomissjonijiet oħrajn jekk ma tirriżultax ambigwita';

Illi fil-każ preżenti, id-dikjarazzjoni kienet waħda dwar punt ta' dritt fis-sens li kienet prettament dikjarazzjoni proċedurali li wieħed jippresumi li saret wara li l-atturi u l-avukat tagħhomgħamlu l-konsultazzjonijiet meħtieġa.

⁴ P.A. 11.12.1992 fil-kawża fl-ismijiet *Bartolo vs Caruana* (Kollez. Vol: LXXVI.iii.645)

⁵ App. Ċiv. 10.10.1950 fil-kawża fl-ismijiet *Żammit pro et noe vs Żammit pro et noe* (Kollez. Vol: XXXIV.ii.650)

⁶ App. Ċiv. 13.3.1953 fil-kawża fl-ismijiet *Debono vs Debono* (Kollez. Vol: XXXVII.i.99)

⁷ P.A. (Kost.) TM 7.7.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Anthony Mintoff vs Avukat Ġenerali et*

Minbarra dan, jidher li l-provi ta' dokumentazzjoni medika li riedu l-atturi jista' jkun li diga' tinsab fil-proċess⁸, minbarra li gie mressaq ukoll rapport tal-awtopsja li saret fuq Carmel Seguna⁹. Fuq kollox, kif tajjeb irrileva l-avukat tal-imħarrkin, it-Tabib Mario Scerri ma jidher li kien involut xejn f'dak li ġara lill-imsemmi Carmel Seguna minn x'hin iddaħħal l-isptar sa ma saret l-awtopsja tal-kadavru tiegħu, u għalhekk ukoll ix-xhieda tiegħu ma tistax tkun relatata mal-fatti kif seħħew;

Għal dawn ir-raġunijiet, it-talba tal-atturi biex jitħallew iressqu lit-Tabib Mario Scerri bħala xhud tagħhom ma tistax tintlaqa'.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----

⁸⁸ Paġġ. 80 sa 96

⁹ Paġġ. 257a sa 259